

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 1

SAUSIS — JANUARY, 1985

Vol. 68

Laimingų Naujųjų Metų

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Isijungia į aktyvią veiklą

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba savo veiklą vykdyti 1984 gruodžio 7 d. posėdy sudarė kelias komisijas. Sekretoriato komisija: pirm. inž. Gr. Lazauskas, I. Blinstrubienė ir kun. dr. J. Prunskis, dr. V. Dargis. Politinės komisijos pirm. dr. J. Valaitis, kiti nariai — St. Balzekas, Jr., P. Bučas, adv. A. Domanskis, J. Talandis. Visuomeninės komisijos pirm. dr. L. Kraučeliūnas, nariai: P. Bučas, dr. V. Dargis, D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, R. Tričytė. ALTO skyrių komisijos pirm. Gr. Lazauskas, nariai: St. Dubauskas, J. Talandis. Finansų kom. M. Pranevičius, nariai: P. Bučas, Gr. Lazauskas, dr. J. Valaitis. Spaudos ir informacijų kom. pirm. kun. J. Prunskis, nariai: A. Adomėnas, I. Blinstrubienė, inž. Gr. Lazauskas. Teisių ir statuto kom. pirm. dr. Vl. Šimaitis, nariai: D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, dr. L. Kriaučeliūnas, inž. K. Oželis. Namų administravimo kom. pirm. J. Talandis, nariai: V. Gasparienė, inž. Gr. Lazauskas, inž. V. Naudžius, M. Pranevičius.

Naujasis vyskupas ALTE

Viena iš pačių pirmųjų lietuvių institucijų, kurias Chicagoje lapkr. 21 aplankė naujasis vyskupas Paulius Baltakis, buvo Amerikos Lietuvių Taryba. Čia ji su vaisėmis priėmė ALTO valdybos nariai. Pirmininkas Teodoras Blinstrubas savo kalboje padėkojo vyskupui už atsilankymą, pabrėžė, kad jo paskyrimu džiūgiasi visa lietuvių tautai, nes jis dabar lietuviams tiesioginiai atstovaus pas Šv. Tėvą: šiuo paskyrimu Šv. Tėvas yra parodęs lietuviams tremtiniams savo palankumą ir rū-

pestį. "Amerikos Lietuvių Kongresas išreiškė padėką už Jūsų paskyrimą vyskupu, o Jums pareiškė sveikinimą". ALTAS yra dėkingas už Jūsų sveikinimą Amer. Liet. Kongresui, pareiškiant linkėjimus, kad "vieningai dirbdami galėtume pagreitinti laisvės dienas pavergtai tėvynei".

Vysk. P. Baltakis savo žodyje išreiškė pasigėrėjimą Amerikos Lietuvių Tarybos veikla ir dar kartą pabrėžė reikalingumą visiems vieningai dirbti Lietuvos labui. Vysk. P. Baltakis į ALTĄ atlydėjo kun. J. Borevičius.

Šiltėja tarporganizaciniai ryšiai

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. dr. Antanas Butkus, sveikindamas naujai išrinktą ALTO pirmininką Teodorą Blinstrubą, savo rašte pažymėjo: "Tamstos darbštumas ir didelis pareigos jausmas Lietuvos ir lietuviybės reikaluose užtikrina, kad ALTAS bus labai gerosios rankos. Drauge tikiu, kad pastaruoju metu vystomi šilti tarporganizaciniai santykiai tarp ALTO ir LB KV ir toliau klestės pasireiškdami naujose kūrybinėse formose".

"Naujosios Vilties" žurnalo redaktorius A. Laikūnas sveikindamas naują pirmininką, pasidžiaugė, kad jam pasisekė gražiai konsoliduoti skirtingai pasireiškiančias politines grupes.

Žmogaus teisių diena

JAV prezidentas Reaganas Washingtono gruodžio 10, pasirašė Žmogaus teisių dienos deklaraciją, drauge paskelbdamas Žmogaus teisių savaitę. Savo deklaracijoje be kitų dalykų prezidentas priminė

(nukelta į 2 psl.)

THE NATIONS OF SOVIET EMPIRE AND WESTERN CONFUSION

Lithuanians React Angrily to British Jazz Group Playing Russian Song

A British jazz star and his band were taught a lesson by the Lithuanians about the realities of the Soviet empire. *The Daily Telegraph* reported on October 29th that Kenny Ball and his Jazzmen, "who were on a hugely successful tour of the jazz-crazy Soviet Union, were momentarily non-plussed in the Lithuanian capital, Vilnius. 'Midnight in Moscow,' with which Ball had his biggest ever hit in 1962, provoked a rising cacophony of angry whistles." The London daily's explanation for this surprise: "No one had warned them that the fanatically nationalist Lithuanians were rather less enthusiastic about the seat of communist leadership.

Western Visitors Confuse Non-Russian Nations with "Russia"

Actually, the episode illustrates not as much any kind of "nationalist fanaticism," but a legitimate frustration and anger by a Western-minded people who happen to be forcibly imprisoned in the Soviet empire, about the ignorance of their Western visitors. Mr. Ball's experience in Vilnius makes one think of a similar episode in Soviet Georgia some twenty years ago, when a visiting American musical ensemble was hooted off the stage when they started playing their own arrangements of the Russian song "Katyusha." In both cases the visitors wanted to please their audiences, of whom they vaguely thought as "Russians."

Meanwhile, both the Lithuanians and the Georgians had believed that their Western visitors would be aware of the fact that they were playing and singing to distinct national groups whose languages and

cultures are completely different from Russia and who have to struggle constantly in myriads of ways to assert their national individuality against the crude and subtle inroads of russification. Hence their angry reaction against this dismal lack of understanding!

"Terminological Pollution" on Non-Russian Nations in "The New York Times"

Why are the Western countries still so confused about the national question in the USSR? And why do not only itinerant musicians and intellectually jock-strapped sports journalists, but also serious newspapermen, savants and politicians still use the term "Russia" and "Soviet Union" interchangeably? Part of the blame must be laid at the door of the press and television. In the United States, it is, paradoxically, the august *New York Times*, which takes such pride in the accuracy of its reporting, that is the worst offender in this respect. The pages of *The New York Times* continue crawling with such fantastic, non-existent creatures as "non-ethnic Russians" (meaning, the non-Russian nationalities of the Soviet State), "Russians" instead of "Soviets," etc. Thousands upon thousands of copies of *The New York Times* are used in high schools and college classrooms as an impeccable information source; hundreds of thousands of students get a distorted view of one of the most important areas in today's world. When these students become jazzmen or journalists, they perpetuate the confusion. If misinformation may be compared to pollution, the *New York Times* terminology on the Soviet Union qualifies as one of the more toxic New Jersey dumps.

(Continued on Page 7)

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly except July and August

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year

Advertising Rates on Application

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taise savo nuožiūra.

Neapauđintus raštus gražina tik patiems autoriams prašant.

\$5.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

(atkelta iš 1 psl.)

žmogaus teisių suvaržymą ir laisvo apsisprendimo teisės atėmimą Rytų Europos ir Pabaltijo valstybėse. Šios deklaracijos paskelbimo proga gindami žmogaus teises kalbėjo Valstybės sekretoriaus asistentas E. Abrams, ambasadorius M. Kamelman, senatorius R. Lugar ir kt.

Iškilmėse dalyvavo Baltųjų Rūmų pareigūnas L. Kojelis ir keli kiti lietuviai, jų tarpe Baltųjų Rūmų pakviestas iš Chicagos atvykęs ALTO pirm. T. Blinstrubas. Jis tą pačią progą padarė vizitą Lietuvos pasiuntinybei ir aptarė svarbesnius reikalus su Lietuvos diplomatinės šefu dr. St. Bačkio.

Dr. J. Genys ir L. Kojelis
ukrainiečių kongrese

Dr. Jonas Genys dalyvavo Amerikos Ukrainiečių Kongrese, kuris vyko lapkričio 23-25 Waldorf-Astoria viešbuty, New Yorke. Laikė iškilmingo banketo, kur pagrindinė kalbėtoja buvo Jean Kilpatrick (JAV ambasadorė Jungtinių Tautų Organizacijoje), dr. Genys pasveikino Kongresą ALT pirmininko T. Blinstrubo ir Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Paminėjo istorinę ir dabartinę nuoširdžią

draugystę tarp lietuvių ir ukrainiečių tautų. JAV prezidento laišką perskaitė ir Baltųjų Rūmų linkėjimus perdavė Linas Kojelis.

Prezidento laiškas ALTUI

Ryšium su prezidento rinkimais, ALTO vadovybė pasiuntė raštą prez. Reaganui, reikšdama jam savo paramą. Prezidentas Reaganas savo rašte, adresuotame ALTO pirm. T. Blinstrubui ir sekr. Gr. Lazauskui, reikšdamas padėką, pažymėjo, kad po išrinkimo naujam ketverių metų terminui, kai JAV žmonės pareiškė jam pasitikėjimą, dabar administracija galės ryžtingiau žygiuoti į Naują Pradžią, siekiant taikos ir gerovės ateityje.

Raštas Šv. Tėvui

Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė raštą popiežiui Jonui Pauliui II, perduodama Amerikos Lietuvių Kongreso priimtą padėką už atjautimą pavergtos lietuvių tautos, už naujo vyskupo paskyrimą, už tiek daug parodyto prielankumo ryšium su šv. Kazimiero 500 m. sukakties jubiliejumi, reiškiant viltį, kad ir ateityje popiežius rūpinsis Lietuva, kol ji atgaus laisvę.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikintu aplanku, 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjams ir šauni dovana draugams amerikietėms. Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

**Priminė Lietuvą
Jungtinėse Tautose**
Ambasadorius Richard Schifter Jungtinėse Tautose pasakė kalbą ryšium su keliu klausimu dėl Portorikos atskyrimo nuo JAV, Priminės, kaip ten laisvuose balsavimuose didelė dauguma gyventojų pasisako už jungtį su JAV, ambasadorius paklausė, ar Estijai, Latvijai ir Lietuvai duodama teisė balsavimų urnose laisvai pasisakyti apie savo nepriklausomybę?

Nauja organizacija įsijungė į Amer. Liet. Tarybą
Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje spalio 12 d. pirmininkaujanti Teodorui Blinstrubui perskaicius gautą raštą pareikštą prašymą, buvo į ALTO sudėtį priimta nauja organizacija: Amerikos Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjūdis. Šis sąjūdis į Amer. Liet. Tarybą skirs tris atstovus, iš kurių vieną į valdybą. Tokiu būdu dabar ALT sudaro 14 centrinių Amerikos lietuvių organizacijų.

Naujos pastangos Atstovų rūmuose
Kongresmanė Katie Hall (resp., Ind.) JAV Atstovų Rūmuose įnešė pasiūlymą, kad JAV prezidentas Vasario 16 d. paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės diena, skatindamas šio krašto gyventojus atitinkamai ją paminėti.

Gina pavergtą Lietuvos žmonių laisvę
"Congressional Record" spalio 4 d. išspausdino kongresmano Wm. S. Broomfield (dem., Mich.) pasiūlymo Atstovų Rūmuose tekstą, kuriame priminama religiniai suvaržymai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kituose kraštuose, pareiškiant kongreso norą, kad JAV vyriausybė viešai ir privačiai keltų faktą, kad Sovietų Sąjungai ir kitos rytų bloko valstybės laužo Helsinkio susitarime priimtus laisvės nuostatus bei primintų pareigą gerbti tarptautinius nuostatus, žmogaus teises, pagrindines laisves.

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai primami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoje gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė

Adresas

..... (Zip Code)

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoje gyvuojančios Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kuris asmeniškai atliks suteiktą patikrinimą, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne). Jeigu norėtum prisijungti prie centrinės kuopos, tada ir narystės mokesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).

Vysk. Paulius Baltakis gruodžio 15 po privačios audiencijos iš popiežiaus Jono Pauliaus II priima dovaną. Nuotr. Felici

VYSK. P. BALTAKIO PAREIŠKIMAS AMERIKOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOJ

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, lapkričio 12 - 15 dalyvavo Washington, D.C., įvykusioje Amerikos katalikų vyskupų konferencijoje. Tai buvo pirmas atvejis, kai lietuvis vyskupas tokioje konferencijoje dalyvavo kaip pilnateisis narys su teise balsuoti pareikštais klausimais. Konferencijoj dalyvavo 300 vyskupų iš visos Š. Amerikos.

Neseniai gavęs paskyrimą vadovauti 2 milijonam lietuvių už Lietuvos ribų šia proga noriu padėkoti broliams Vyskupams, taip maloniai priėmusiems mane nariu šion. konferencijon. Ypatinga mano padėka priklauso tiems, kurie per daugelį metų rodė didelį dėmesį lietuviams, esantiems jų globoje.

Šiais metais daug lietuviškų parapijų mini 75 metų sukaktį šiame krašte primindamos tūkstančiams lietuvių, kurie drauge su kitais prieš Pirmąjį Pasaulinį karą imigracijos bangų buvo atnešti į šį kraštą.

Norėčiau tarti ačiū visiems tiems kardinolams, arkivyskupams ir vyskupams, kurie prisidėjo minint 500 metų šv. Kazimiero, Lietuvos ir Lenkijos globėjo, sukaktį daugelyje katedrų ir bažnyčių.

Kai mes čia demokratiškai diskutuojame gerbūvį ir trūkumus kapitalistinės sistemos, mums gerai yra žinomi pasaulio kraštai, kuriuose ekonominės, politinės ar socialinės sistemos kritika buvo apmokėta vyskupų, kunigų, vienuolių ar tikinčiųjų gyvybe.

Pasaulis gerai prisimena herojaus arkivyskupo Oskar Romero nužudymą 1980 m. San Salvadore.

Visai neseniai komunistų saugumo milicijos buvo nužudytas lenkų Solidarity kunigas Jerzy Popiełuszko ir šis įvykis atkreipė viso pasaulio dėmesį.

Lapkričio 24 sueina trys metai, kai sovietų okupuotoje Lietuvoje buvo nužudytas kun. Bronius Laurinavičius. Jis buvo akylus lietuvių Helsinkio stebėtojų grupės narys ir sekė žmogaus teisių pažeidimus. Jį KGB agentai pastūmė po pravažiuojančių sunkvežimių. Tai buvo trečias kunigas, nužudytas okupuotoje Lietuvoje vienu metų laikotarpyje.

Praėjusiais metais Lietuvoje du geriausi klebonai buvo nužudyti po 15 metų priverstinio darbo stovyklos ir ištrėmimo ne už priešinimąsi komunistinei sistemai, kuri buvo primesta

jų kraštui po Antrojo Pasaulinio karo, bet už reikalavimą religinių ir žmogaus teisių, kurios yra garantuojamos sovietų konstitucijos ir tarptautinių susitarimų, pasirašytų ir Sovietų Sąjungos.

Visa tai ir dar žymiai daugiau yra įrodyta dokumentais "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje", kurią vyskupai gaus.

Sakydamas ačiū kard. Bernardin, kard. Krol, arkivysk. Gerity, vysk. Rodimer ir kitiems, kurie turėjo progos daugiau nei vieną kartą prabilti apie katalikų persekiojimą Lietuvoje, tebūnie leista man priminti šios Konferencijos nariams, kad ir ateityje reikalingas rūpestis mūsų pavergtais broliais ir sesėmis.

— Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1985 metų proga prezidentas ir ponias Reagan, vice prezidentas ir ponias Bush, Valstybės sekretorius ir ponias Shultz, JAV Protokolo šefė ir ponias Roosevelt, Šv. Sosto pronuncijus ark. Pio Laghi, Washingtono Ark. James A. Hickey, Washingtono burmistras ir ponias Barry bei Baltimorės burmistras atsiuntė sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos atstovui ir ponias Bačkienai, kurie irgi pasiuntė sveikinimus aukštiesiems sveikintojams. Švenčių proga O. ir S.A. Bačkiai taip pat pasikeitė sveikinimais su daugelio valstybių ambasadoriais, atstovais ir jų žmonomis.

POPIEŽIAUS KALĖDINĖS MINTYS

Popiežius Jonas Paulius II gruodžio 21 susitiko su Romoje gyvenančiais kardinolais ir kitais Romos kurijos nariais, kurie kaip įprasta aplankė Šv. Tėvą artėjančių Kalėdų proga.

Šia proga popiežius pasakė ilgą programinę kalbą, apžvelgdamas Bažnyčios padėtį ir nurodydamas kai kurias nuolatinio Bažnyčios išpareigojimo reikalaujančias problemas.

Bažnyčia turi budėti, kad tiesa ir laisvė nebūtų aptemdytos ir juo labiau, kad jos nebūtų iškreiptos. Bažnyčia turi ginti Evangelijos mokslą nuo klaidų ir iškreipimų, — kalbėjo šv. Tėvas. — Tai yra kelias, kuris veda į tikrąją krikščionių tikėjimo vienybę. Tik šiuo keliu eidama Bažnyčia įstengs apginti žmogaus asmens orumą, apsaugoti žmogaus ir tautų neliečiamas teises. Dialogas neturi vesti į pasimetimą tuščiažodžiavime. Tikras dialogas turi išreikšti nuoširdžias pastangas tiesos ieškojimo kelyje...

Jėzus Kristus paskelbtoji išganymo naujiena yra skirta visiems žmonėms, bet pirmiausia ji nori pradžiuginti vargšų ir beturčių širdis. Nėgalime užmiršti, — pažymėjo Jonas Paulius II, — kad vargo ir neturto formos yra labai įvairios. Šalia medžiaginio vargo ir neturto yra dvasinis vargas bei neturtas, kuris atsiranda tada, kai žmogus netenka tų dvasinių vertybių, į kurias jis iš pačios savo prigimties turi teisę.

Tai pirmiausia tos pagrindinės laisvės, kuriomis pasireiškia proto ir atsakingo asmens žmogiškasis orumas. Kai iš žmogaus yra atimamos šios pagrindinės teisės bei laisvės, tada yra pažeidžiama jo sąžinė, pažeidžiama asmeninio žmogaus orumo šventovė.

Tiktai palikdami mūsų gyvenime ir mūsų bendruomenėje Kristui tą vietą, kuri jam priklauso, — baigė Šv. Tėvas, — galėsime tikrai išspręsti žmogaus išlaisvinimo problemą. Kristus, tiktai Kristus gali nugalėti visokiariopą žmogaus skurdą ir galutinai praturtinti jį tuo vieninteliu žmogų tikrai išlaisvinančiu turtu, kuris yra meilė.

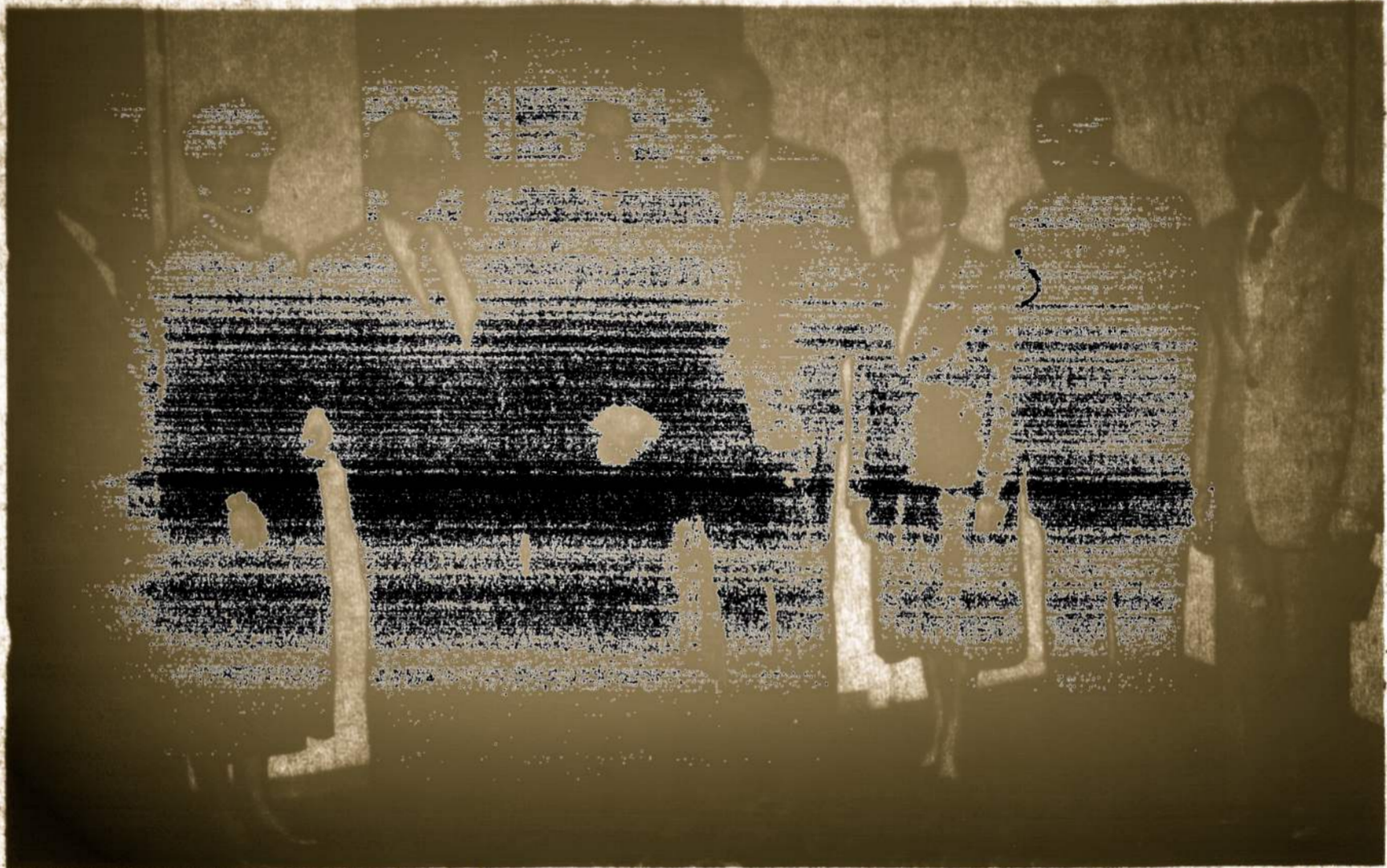
SVEICARAI APIE LIETUVĄ

Sveicarijose leidžiamas tarptautinio dvisavaitinio informacinių biuletenio "Glaube in der zweiten Welt" (Tikėjimas antrame pasaulyje) paskutinis numeris pateikia keletą žinių iš Lietuvos vyskupijų.

Cia randame griežtą LTSR komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus pareiškimą prieš Lietuvos kunigus ir pasauliečius tikinčiuosius, kurie reikalauja pagerbti religinę laisvę ir pagrindines žmogaus teises.

Iš kitų pateiktų žinių aiškėja, kad ateistai valdžios pareigūnai visokiais būdais stengiasi suvaržyti religinį tikinčiųjų gyvenimą: kišasi į pamaldų tvarką, nurodinėja kunigams, ką turėtų k'rbėti pamoksluose, kliudo vaikams ir jaunimui dalyvauti pamaldose ir t.t.

Baigdamas informacijas apie Lietuvą, šveicarų biuletenis supažindina su naujais Lietuvoje išėjusiais pagrindinio leidinio ir skelbia kreipimąsi į lietuvius: Lietuvai, nepamiršk! Kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, Jadvyga Bieliaus-

Alto būstinėje apsilankė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Iš k. — Petras Bučas — Alto finansų sekretorius, Irena Blinstrubienė — reikalų vedėja, Teodoras Blinstrubas — pirmininkas, vysk. Paulius Baltakis, Grožvydas Lazauskas — sekretorius, Marija Barfenė — tarnautoja, kun. Jonas Borevičius, vyskupą palydėjęs, ir Mykolas Pranevičius — izdininkas. Nuotr. P. Malėtos.

kienė, Sergiejus Kovaliovas, Antanas Terleckas, Julius Sasnauskas, Povilas Pečeliūnas, doc. Vytautas Skuodis, Mečislovas Jurevičius, Balys Gajauskas, Gintautas Iešmantas, Viktoras Petkus, Algirdas Štatkevičius ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti.

— JAV prezidentas R. Reagan Washington gruožio 10 pasirašė žmogaus teisių dienos deklaraciją, kartu paskelbdamas žmogaus teisių savaitę. Savo deklaracijoje be kitų dalykų prezidentas priminė žmogaus teisių suvaržymą ir laisvo apsisprendimo teisės atėmimą Rytų Europos ir Pabaltijo valstybėse.

— Muz. Broniaus Jonušo vardo stipendija lituanistiką studijuojančiam studentui/šiemet buvo jau septinta. Ją laimėjo Ramona Steponavičiūtė iš Chicago. 1000 dol. stipendiją kasmet skiria Br. Jonušo našlė Emilija Jonušienė ne iš kokio palikimo, bet juos sunkiai uždirbdama.

"Garse" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00
- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00
- Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00
- Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių
Kaina \$8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig.
Kaina \$10.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00
- Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50
- Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius.

- Kaina \$4.00
- Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografines žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00
- The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00
- Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00
- The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00
- Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00
- Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00
- Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

"Garso" Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

Klaipėdos švyturiai šaukia mus

Sausio mėnesio viduryje mums primena anuos 1923 metus, kada sukilėliai išvadavo Klaipėdos kraštą ir jį prijungė prie Lietuvos. Primena mums patį įvykį ir dar daugiau — primena mums ir taip vadinamąją Maząją Lietuvą — lietuviškas žemes kairiajame Nemuno krante, anapus Tilžės.

Ilgus amžius ramiai lietuviai gyveno prie Baltijos jūrų. Lietuviškų aisčių žemes plotai nuėjo labai toli, iki Vyslos upės. Ten gyvena prūsai. Kada Europa krikštijosi, aisčių giminė buvo atokiai nuo didžiųjų kelių, nuo didžiojo judėjimo, tarp didelių girių, upių, ežerų. Ten jie kūrė šventąją ugnį ir garbino savo dievus.

Krikščioniška Europa veržėsi kariauti kryžiaus karus, keliavo išvaduoti Šventosios Žemės. Tų žemių neišvadavo, bet liko be darbo vokiečių riterių ordinais. Tie ir užsimanė kardu ir ugnimi apkrikštyti lietuviškas tautas, užkariauti jas. Taip 1232 metais pirmieji kryžiuočiai persikėlė per Vyslą ir pradėjo užkariavimo karą prieš prūsų gentis. Kryžiuočiai buvo moderni kariuomenė, gerai ginkluota, tai ir traškėjo giriomis, užkariaudami vis naujus plotus. Kita riterių grupė, kalavijuočiai, įsikūrė Rygoje ir iš ten ėmė puldinėti lietuvius.

Kalavijuočiai norėjo apvaldyti Baltijos pajūrį, kad būtų susisiekimas sausuma su kita vokiečių grupe, su kryžiuočiais. Kalavijuočiai 1252 pastatė Klaipėdos pilį. Taip tikėjosi lengvai užkariauti Lietuvą. Žemaičiai pasipiktino kalavijuočių ordino drąsa, kad jų žemėje pastatė pilį. Žemaičiai pilį sugriovė. Kalavijuočiai vėl atstatė. Tada jau buvo Gedimino laikai. Pilį sugriovė Gediminas. Tada kalavijuočiai pilį perleido savo broliam kryžiuočiam. Ir toliau Klaipėdos pilį naikino Kęstutis su Algirdu, bet ordinas vėl atstatė.

Kryžiuočių ordinas gana greitai užkariavo prūsus iki Nemuno ir su Klaipėdos pilimi užėmė ir patį Klaipėdos kraštą. Vytautas Didysis 1410 sutriuškino kryžiuočių galybę visiem laikam. Rodos, buvo geriausia proga atsiimti anas lietuviškas žemes, bet jis kažkodėl neatsiėmė. Su kryžiuočių ordinu jis 1420 padarė Melno ežero taiką, ir tada vokiečių ordinui atiteko visa Prūsija ir Klaipėdos kraštas. Jau Vytauto laikais nusistovė-

Klaipėdos uosto švyturys

jo sienos, kurios išsilaikė iki pirmojo didžiojo karo. 700 metų vokiečiai šeimininkavo aname krašte. Po pirmojo pasaulinio karo Klaipėdos kraštą laikinai valdė alijantai. Čia buvo atkeltas prancūzų dalinys. Į Klaipėdą rankas tiesė ir Lenkija. Tada ir kilo mintis tų lietuviškų brolių tarpe, kad atėjo laikas šias lietuviškas žemes grąžinti Lietuvai. Tas ir privedė prie sukilimo. Sukilėliai gavę paramos iš laisvosios Lietuvos, greitai užėmė Klaipėdą ir pasiskelbė, kad ją prijungia prie Lietuvos.

Prie laisvos Lietuvos Klaipėdos uostas išaugo ir padidėjo. Tik grobuoniškas Hitleris Klaipėdą ir visą kraštą 1939 vėl atplėšė nuo Lietuvos ir prijungė prie Vokietijos.

Ir dabar Klaipėda yra išaugusi į gražų uostą, žvejybos centrą, Dega miesto žiburiai, šviečia švyturiai ir mus kviečia budėti. Švyturiai šaukia mus, kad neužmirštume ir kitų lietuviškų žemių.

Sovietų Sąjunga Rytprūsius pasiglemžė ir prijungė juos prie Rusijos respublikos. Drastiškai surusino visą kraštą, pakeitė vietovardžius ir pavadino juos rusiškais vardais.

Bet vieną kartą padėtis juk keisis. Ir tos žemės vėl bus ginčo objektu. Tad ir kviečia švyturiai budėti, išsaugoti lietuviškas istorines žemes.

Dar pirmojo pasaulinio karo metu ir prieš jį Amerikos lietuviai kėlė balsą, kad būtų sujungtos visos istorinės lietuviškos sritys į vieną nepriklausomą Lietuvos valstybę. Kęstutis vadino tai mūsų tėvūnija. Tos tėvūnijos negalime ir mes atsižadėti. Tai mūsų istorinis palikimas. Neužmiršime jo niekad!

ATGARSIAI SPAUDOJ APIE OKUP. LIETUVOS BAŽNYČIĄ

Kun. Juozo Preikšo paskyrimas Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų vyskupu pagalbininku ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku vysk. Liudui Poviloniui suteikimas arkivyskupo titulo, vėl atkreipė tarptautinės spaudos, ypač Italijos laikraščių, dėmesį į Lietuvą ir jos Bažnyčios problemas.

Apie įvykusius paskyrimus lapkričio 17, šeštadienį, žinias paskelbė visi didieji Italijos laikraščiai.

Kai kurie spaudos organai prie šių žinių sugrįžo ir lapkričio 18, sekmadienį. Tarp jų vienas plačiausiai skaitomų Romos dienraščių „La Republica“. Laikraštis šia proga pateikia informaciją, kuri Romoje sukėlė nemažą nusistebejimą.

„La Republica“, remdamasis patikimais šaltiniais, rašo, kad vysk. Liudas Povilonis, jam neseniai grįžtant iš Romos per Maskvą į Lietuvą, Maskvos aerodrome muitininkų buvo nuodugnai iškratytas. Mažą to: kontroliuodami bagažą, Maskvos muitininkai atėmė iš vyskupo jo lagamine rastas visas religines knygas ir Vatikano radijo pagamintas kasetes, kuriose buvo užregistruotos iškilmės, įvykusios kovo 4 Šv. Petro bazilikoje Romoje, atžymint Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį.

Tokia Maskvos muitininkų elgsena yra juo keistesnė komentuoja dienraštis, kad vys-

kupai keliauja kaip oficialūs asmenys ir kad konfiskuoti daiktai buvo grynai religinio pobūdžio.

Kai kurie laikraščiai savo komentaruose kelia klausimą, ar yra pagrindo manyti, kad šie paskyrimai reiškia tam tikrą atolydį Bažnyčios santykiuose su ateistine valdžia Lietuvoje.

Daugumas spaudos organų neigiamai atsako, pastebėdami, jog naujo vyskupo paskyrimas, tikinčiųjų visada pagrįstai sutinkamas su dideliu džiaugsmu, dar neišsprendžia kitų sunkių Lietuvos Bažnyčios problemų, kurios liudija, kad religinė padėtis Lietuvoje anaipol nėra normali.

Tokių neišspręstų problemų tarpe, italų laikraščiai pamini, pavyzdžiui, tą faktą, kad nei viena Lietuvos vyskupija vis dar neturi savo vyskupo ordinaro, dvi vyskupijos tebėra valdomos kapitulinų vikarų, o trečioji — Vilkaviškio vyskupija, tebėra prijungta prie Kauno Arkivyskupijos.

Daugumas laikraščių primena, kad dabartiniam Vilniaus arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui vysk. Julijonui Steponavičiui valdžia vis dar neleidžia eiti savo pareigų.

Kaip pažymi ANSA žinių agentūra, vysk. Steponavičiui dargi draudžiama gyventi Vilniuje. Laikraščiai primena dar ir kitas svarbias problemas, liudijančias

(nukelta { 6 psl.)

LAISVOSIOS EUROPOS — LAISVĖS RADIO PABALTIEČIŲ TARNYBŲ PERKĖLIMU PABRĖŽIAMĖ EUROPIETIŠKI RYSIAI

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad James L. Buckley, Laisvosios Europos — Laisvės Radijo pirmininkas, spalio 2 iš Muencheno paskelbė, kad Laisvės radijo Pabaltijo kraštų tarnybos nuo spalio 8 perkeltos į Laisvosios Europos skyrių. Tad nuo šio pirmadienio Laisvosios Europos radijas pridės estų, latvių ir lietuvių kalbas prie kitų šešių kalbų, kuriomis yra transliuojamos programos į Bulgariją, Čekoslovakiją, Vengriją, Lenkiją ir Rumuniją. Laisvės radijas toliau tęs transliacijas dvylika kalbų į Sovietų Sąjungą.

Buckley davė dvi priežastis pakeitimui:

Pirmiausia, pabaltiečių tarnybų perkėlimas į Laisvosios Europos radiją geriau nušvies JAV užsienio politiką, kuri niekad nepripažino Pabaltijo kraštų okupacijos.

Toliau, Estijos, Latvijos ir Lietuvos istorinės, kultūrinės ir religinės tradicijos jas riša su Europa, ne su Sovietų Sąjunga.

Laisvosios Europos — Laisvės radijas transliuoja 1020 su viršum valandų kas savaitę 21 kalba rytų Europoje ir Sovietų Sąjungoje per daugiau negu 80 bangų. Laisvosios Europos radijas transliuoja daugiau negu

bet kokia Vakarų stotis į rytų Europą, o Laisvės radijas daugiau negu bet kokia Vakarų stotis į Sovietų Sąjungą.

MIRUSIEJI LIET. KAT. SUSIVIENIJIMO NARIAI

Antanas Snieckus — 135 kuopa — 219 Nichols Ave., Brooklyn, N.Y. 11208. Mirė 1984 spalio 27. Palaidotas 1984 spalio 31 St. John's Cemetery, Queens, N.Y.

Antanas Rugys — 65 kuopa — 212 Lawrence Place, Paterson, N.J. 07501. Mirė 1984 rugsėjo 22. Palaidotas Holy Sepulchre Cemetery, Totowa, N.J.

Edward Volskis — 135 kuopa — 251 Etna St., Brooklyn, N.Y. 11208. Mirė 1984 spalio 21. Palaidotas 1984 spalio 27 Cypress Hills Cemetery, Brooklyn, N.Y.

Elena Talkevich — 155 kuopa — 703 N. Rebecca Ave., Scranton, Pa. 18504. Mirė 1984 lapkričio 2. Palaidota 1984 lapkričio 5 Cathedral Cemetery, Scranton, Pa.

Joseph Žvirblis — 30 kuopa — 632 Theodore St., Scranton, Pa. 18508. Mirė 1984 lapkričio 17. Palaidotas 1984 lapkričio 20 St. Catherine's Cemetery, Moscow, Pa.

Ona Gaubienė — 89 kuopa — 83 Midian Ave., Windsor, Conn. 06095. Mirė 1984 lapkričio 26. Palaidota 1984 lapkričio 29 St. Joseph's Cemetery, Windsor, Conn. 06095.

Mrs. Ann Sustok — 222 kuopa — 6531 S.E. Federal Hwy., Stuart, Fla. 33494. Mirė 1984 rugsėjo 19. Palaidota Lauderdale Memorial Gardens Mauzoliejuje, Ft. Lauderdale, Fla.

Mrs. Pauline Glugods — 142 kuopa — 170 Eddy Road, Cleveland, Ohio 44108. Mirė 1984 spalio 17. Palaidota 1984 spalio 20 Calvary Cemetery, Cleveland, Ohio.

Arthur L. Labanauskas — 100 kuopa — 9556 S. Avers Ave., Evergreen Park, Ill. 60642. Mirė 1984 lapkričio 14. Palaidotas 1984 lapkričio 17 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

Stanley Mickiewicz — 155 kuopa — 151 Morris Ave., Scranton, Pa. 18504. Mirė 1984 lapkričio 12. Palaidotas 1984 lapkričio 15 Cathedral Cemetery, Scranton, Pa.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas, 134 Tener Street, Luzerne, Penna. 18079. Home — 717: 287-0828.

President: Thomas E. Mack, Esq. — 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office — 717: 823-1131.

Vice-President: Frank J. Katilus — 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Secretary: Charles A. Liscosky — 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Offices — 717: 823-8876; 829-2406.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich; 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 315: 626-2409. Office — 215: 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 South Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydon Road, Rochester, New York 14610. Home — 716: 288-0604. Office — 716: 348-3808.

Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 South Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois 60629. Home — 312: 434-2374.

Leonard J. Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Maryland 21234. Home — 301: 665-2218.

Jonas A. Vainius, 3 Clare Drive, East Northport, New York 11731. Home — 212: 261-3797.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Offices — 717: 823-8876; 829-2406.

Garsas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, OFM, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, New York 11207. Office — 212: 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Mrs. Dolores Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855.

Heather Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Press & Information: Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office — 717: 826-6440.

Michael Baranosky, Sr., 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Michael Baranosky, Jr., 106 West Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Constitution & By-Laws: Mrs. Anna Strench, 13 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-2081.

Stasys K. Lukosevičius, Sr., 1935 West 7th Street, Brooklyn, N.Y. 11223. Home — 212: 339-0062.

Edwin A. Sites, 13 Mill Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-0771.

Judicial, Grievances & Appeals: Anthony J. Lumbis, Esq., Box 143, Sweet Valley, Penna. 18656. Office — 717: 826-1550.

Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 822-8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717: 287-8554.

Youth Committee: Youth Committee, in conjunction with Membership Recruitment Committee, will be appointed by the Board of Directors.

ATGARSIAI SPAUDOJ

(atkelta iš 5 psl.)

tebesitęsiančią nenormalią ir sunkią religinę padėtį Lietuvoje: vienintelei Lietuvoje veikiančiai Kauno kunigų seminarijai vis dar neleidžiama laisvai priimti auklėtinius, kandidatus į kunigus, katalikiškoji spauda tebėra uždrausta, draudžiama spausdinti religines knygas, draudžiama katekizuoti vaikus, tikintis jaunimas yra grubiai diskriminuojamas mokyklose, tikintieji Lietuvoje iš viso laikomi beteisiais antros eilės piliečiais, nors jie ir sudaro krašto gyventojų daugumą.

Apie atolydį Lietuvos religiniame gyvenime, rašo italų spauda, bus galima kalbėti tik tada, kai bus teigiamai išspręsta nors viena minėtųjų problemų, kai tikintieji pajus, kad yra atsižvelgiama į jų teisėtus reikalavimus, kad yra gerbiama katalikiškai lietuvių tautai priklausančios teisės.

GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE*English Section*LETTERS
FROM
VIKTORAS
PETKUS

The 61st issue of the Lithuanian underground *Chronicle* (January 6, 1984) reports that in the recent months the KGB has been intercepting most of the letters addressed to the "prisoners of conscience" and those serving their terms in exile. Letters from the camps reach their addressees very rarely; only several letters were received from the Rev. Alfonsas Svarinskas. Julius Sasnauskas and others in exile do not get any letters and their mail addressed to Lithuania is confiscated by the authorities.

The *Chronicle* publishes the following excerpt from a letter written in 1983 by Viktoras Petkus, member of the Lithuanian Helsinki Group, sentenced in

(Continued on Page 8)

"Soviet national interests," or using "Russian" and "Soviet" interchangeably. These are palpable terminological absurdities. How can a multinational state (or empire) be a "nation"? How can a multinational empire have "national" interests? These are not mere verbal quirks — a sensible foreign policy is not possible without a basic understanding; to gain understanding, one must use words as accurately as possible.

THE NATIONS OF SOVIET EMPIRE
AND WESTERN CONFUSION

(Continued From Page 1)

Experts Emphasize Multinational Character of the Soviet Union

Even substantive and informative articles about the Soviet Union in *The New York Times* get distorted by the use of erroneous headlines or captions. For instance, in the October 28, 1984 issue of the *New York Times Magazine*, Leslie H. Gelb makes a serious effort to sum up both the Western knowledge and ignorance of things Soviet. His terminology is impeccable as he refers to his subject throughout as the Soviet Union. One of the chief pertinent quotations in the article comes from the noted authority on the Soviet Union, Professor Murray Feshbach:

"Don't treat the Soviet Union as a homogenous, monolithic state," says Mr. Feshbach, now research professor of demography at Georgetown University's Center for Population Research. "There is no average Soviet. There isn't an average Russian. From a statistical viewpoint, I consider it as 15 different countries," referring to the 15 Soviet republics. Beyond that, as Cullen Murphy points out in his portrait of Mr. Feshbach in the February 1983 issue of *The Atlantic Monthly*: "One is dealing with a country of 270 million people spread across 11 time zones and 8.6 million square miles. There are 104 officially recognized nationalities within the USSR's borders. One hundred and thirty languages are spoken."

Journalistic Sloppiness Haunts "The New York Times"

And what title did the editors of *The New York Times* attach to this serious journalistic investigation? "What We Really Know About Russia" (sic!) The person who did it obviously was

not even aware that by using the term Russia he (or she) actually contradicted the main thrust of the article. If anything, this is sloppy journalism at best. (Any inquiries to *The New York Times* about this terminological sloppiness bring the standard reply that the interchangeable use of "Russia" and "Soviet Union" is legitimate because (a) it is approved by the NYT Style Manual, and (b) it is part of common usage. By this logic any piece of nonsense and misinformation automatically ceases being so, if it is legitimized by the NYT Manual!)

Fighters for National Rights Transmogrified into "Russian Prisoners"

Other major newspapers have done much better than *The New York Times*. Obviously, their style manuals are of a better quality. However, the familiar goblins find a way from time to

time into their pages as well. Thus, in the November 29, 1984 issue of the otherwise terminologically reliable *Christian Science Monitor*, an article about the multi-national "prisoners of conscience" in the Soviet Union is entitled, "Russian Prisoners." The editorial assistant, who in his ignorance picked the title, was unaware that by choosing this designation he was slapping the faces of the Ukrainian, Lithuanian and other political prisoners whom the article was honoring. After all, many of them were sent to prison because they insisted on the national rights of their non-Russian homelands . . .

Terminological Confusion Reaches Government Leaders

One of the most dangerous aspects of this terminological confusion is that it sometimes penetrates to the very top. One sometimes hears Prime Ministers and Presidents — including those of the United States — speak of the "Soviet Nation,"

Scene from the Lithuanian Folk Dance Festival at Cleveland in 1984. Photo by J. Tamulaitis

LETTERS FROM VIKTORAS PETKUS, A "PRISONER OF CONSCIENCE"

(Continued From Page 7)

1978 to 15 years of imprisonment and exile:

"...Man has subjected nature, has established his dominion over the planet earth, and has opened a window into the cosmos, but has all this made him happier? Man has roused forces which he can no more control... It turns out that all the alleged matters of great importance over which man have always worried and fought, pale in the light of eternity, and what remains is a mere constant succession of generations that remind us of the ocean's monotony, of the eternal return. Does this give us the right to devalue man's life? Not at all! Because human worth is without measure. We cannot be indifferent to our homeland or to the fate of humanity. Thus the question arises... How should one live in this contradictory situation? Where should one look for essential values?

"...Which species, the illiterates or the functionaries, are more numerous in the world? How deep are the roots of absurdity in human beings? How much possibility for men to become themselves? Where have courage and reason disappeared? More and more humans

are turning into functionaries, forgetting such things as duty, devotion to others, struggle against force and injustice. Such people are trying not to notice our life's drama and to turn away from problems. They are attracted by everyday banality, by the intangible, depersonalized and uncreative activity..."

Additional excerpts from a letter by Petkus, written on August 29, 1983, published in the 60th issue of the *Lithuanian Chronicle* (November 1, 1983):

"...Quite a few prisoners were starved to the point of dehumanization, but they still have not lost their inner spiritual freedom. They have also not lost their ability to communicate. Even more: they have not lost hope and faith, without which creation and life itself are impossible. And, perhaps, most importantly, even in such hell they have retained their desire to find a spark of goodness, love and dignity in human beings and in the world.

"...Hardly any food can be prepared here without water. The problem of water haunts us all the time. The water here is very bad. Its surface is covered by some strange fatty substance. For months, it resembles cocoa. As a result, we cannot drink unboiled water. Some

time ago, they used to bring some clean water from the village. But then someone obviously had a bright idea that two years should have been enough for us to get used to the puddle liquid, and as a result we must eat and drink it. Moreover, even this water is constantly unavailable, especially in the mornings..."

"The toilet situation is also strange... Water trickles from narrow pipes, and one must first fill a pail... toilets are exposed in all cells. The only air comes in through a vent of the single window in the cell... I never thought that I would have to live and work in a toilet space".

The underground *Ausra* (The

Dawn, No. 36, April 1983), contains another letter of Viktoras Petkus, written on January 20, 1983. Excerpts follow:

"...My mail has been interrupted, and I am very pleased to receive at least a postcard with a few words. I have received only one letter during the last half year — it is your letter of November 3rd in Russian that has reached me on November 4th.

"...When on my return from camp I told my friends that my illness looks like cancer, they were saddened." (Petkus then told a story of a sick soldier of Napoleon's "Old Guard" who asked to be allowed to die on duty and received the Emperor's consent.)

JUSTICE DEPARTMENT'S USE OF KGB EVIDENCE CRITICIZED

The U.S. Department of Justice's reliance on KGB fabricated "evidence" was criticized by an American attorney in a letter, written in July to President Ronald Reagan. As reported by *Ware River News* (Ware, Mass.) on July 5, Frank Alexis said that he had long been aware of Russian attempts to discredit and imprison Lithuanian nationals whose only crime may have been that of nationalism. "One fact that galls me and many others," Alexis wrote, "is that members of the investigative unit visited Soviet-occupied Lithuania, where they conferred with a Soviet procurator on crimes supposedly committed by former citizens of Lithuania; I cannot comprehend the action and behavior of the investigative unit in seeking the help of Soviet Russia, the enemy of Lithuania and the Lithuanian people".

Alexis, a former member of the Hardwick Board of Selectmen, was commenting about the charges brought by the Justice Department against Vytautas Gudauskas of Gilbertsville, Mass., and three other Lithuanians this summer. They were named in the recent denaturalization suit as having assisted the Nazi persecution of civilians during World War II.

"I believe that the members of the (Justice Department investigative) unit have been acting illegally in visiting Soviet-occupied Lithuania and in consulting with KGB officials", Alexis said. "For the above reasons, I strongly urge you, Mr. President, to fire the entire staff of the investigative unit and to order the withdrawal of all the lawsuits initiated by the unit, especially as they are based on faked KGB evidence".

— Kun. dr. Jurgis Sarauskas paskirtas lietuvių sielovados direktoriumi Chicagos arkivyskupijoje. Kun. J. Šarkauskas pasiūlyta ankstyvesnėse kurijos planavimo ir Šv. Antano parapijos administravimo pareigose.

— Ambasadorius Richard Schifter Jungtinėse Tautose pasakė kalbą ryšium su keliamu klausimu dėl Portoriko atsiskyrimo nuo JAV. Priminęs, kaip ten laisvuose balsavimuose didelė gyventojų dauguma pasisako už jungtį su JAV, ambasadorius paklausė ar Estijai, Latvijai ir Lietuvai duodama teisė balsavimų urnose laisvai pasisakyti apie savo nepriklausomybę?

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of *Garsas* are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: **Bridges**, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Talented youngsters recently presented the program "Hooked on Classics", which included a piano and pipe-organ duet performed by Jennifer Kizis, left, on the piano, and Robyn Feifer on the organ. Performers are students at the Mary Ann Dula School of Music. Jennifer Kizis is the granddaughter of Rosalie and Casimir Kizis, members of the LCA.

Grandinėlė Lithuanian Folk Dancers of Cleveland performing at the 9th annual Luzerne County Folk Festival.

Mrs. Nellie T. Bayoras, Pittston, cultural chairman.

LITHUANIANS PARTICIPATE IN FOLK FESTIVAL

By DONNA MORGAN

The 9th annual Luzerne County Folk Festival, Oct. 25-28, at the 109th F.A. Armory, Kingston, Pa. spotlighted the spectacular Grandinėlė Lithuanian Folk Dancers of Cleveland, Ohio on Saturday evening. The dancers presented a wonderful program and received

tremendous praise for their magnificent woven costumes and beautiful dances.

Knights of Lithuania, Council 143, Pittston and the Lithuanian Alliance of America, District 7, Wilkes-Barre both displayed Lithuanian crafts, amber, a display on the rivers of Lithuania plus a special

exhibit — a wooden village created by Stasys Adamitis of Wayne, N.J. The miniature village is a replica of his homestead and neighboring surroundings in Alvito, Lithuania.

The four day festival, sponsored by the many ethnic organizations of Northeastern Penna. and the Luzerne County Tourist Promotion Agency, was a tremendous success with over 11,500 visitors.

CONFUSING THE "SOVIET UNION" A WITH "RUSSIA" — INCITATION TO ABSURDITY

The use of the term "Russia" as a synonym for the Soviet Union is characterized as a manifestation of profound ignorance which "frequently leads to absurd situations." This is the conclusion of Frank E. Sysyn, Professor of History at Harvard University, writing in the November 1984 issue of *Soviet Nationality Survey* (London, England).

Professor Sysyn cites examples dealing with Lithuania. "Foreign delegations proclaim their love of Russian culture to their hosts in Vilnius," he writes, "only to find them respond with hurt Lithuanian pride." He correctly maintains that the limited or distorted knowledge about the non-Russian nationalities blinds Americans to issues of national and human rights in the USSR. "Because of a lack of understanding of Lithuanian and Ukrainian affairs, the world press minimizes the importance of such 'provincial' dissenters, thus granting the Soviet regime much more latitude for repression."

Sysyn believes that this dismal situation can be improved through a concerted educational effort. It is certainly high time that this process be started on the broadest scale.

SELF-DETERMINATION IN USSR SHOULD BE U.S. POLICY GOAL — PIPES

"... (Professor Richard Pipes) basic prescription is that United States policy should consciously and explicitly hasten the times when the Soviet leaders must accept reforms that would loosen the grip of the ruling elite through economic decentralization, the encouragement of various forms of free enterprise, contractual rather than bounded employment relationships, "national self-determination, human rights and legality."

(from a review of *Survival is Not Enough*, *The New York Times Book Review*, November 18, 1984)

Elmhurst. Villa Volunteers — Father John O'Neill, chaplain, was celebrant of a Mass for deceased members of St. Mary's Villa Auxiliary. Senior volunteers were honored for their hours of service to the nursing home. Certificates, pins and gifts were presented to the volunteers by Sister Mary Anne, CJC, administrator. Seated are Sister Mary Anne and Father O'Neill. First row, from left: Lenore Grudis, Clare Miller, Agatha Sueta, Millie Fisher, Ann Patelunas, Ellen McLain, Lillian Passo, Helen Passo, Mary Dantona, Lucille Conflitti. Second row: Shirley McLain, Dortha Heston, Margaret Felicissino, Helen Moran, Minnie Graff, Emma Goham, Dorothy Mason, Ann Cesare.

THE UNITED NATIONS ASSOCIATION OF GREATER SCRANTON

At the United Nations Day luncheon, October 24th, at St. Mary's Center in Scranton, Pennsylvania, Sister Virginia Marie Vytell, CJC of St. Mary's Villa Convent in Elmhurst, received an award in the name of the Knights of Lithuania, — of which she is an active member, — for the organization's outstanding efforts to promote human rights and freedom for the Baltic State of Lithuania.

Through the news media and through letters to our elected officials in Washington, and by collecting signatures from the masses, the Knights of Lithuania have cooperated in a worthy cause, — to break the silence of persecution, and to lift the burden of the oppressed. They are determined to make their fellow Americans aware of the continuing persecution of religion in Eastern Europe as well as the state-instituted genocide in Lithuania. For the Knights of Lithuania, as for other humanitarian minded persons, world peace and human rights are inseparable.

For the occasion, St. Mary's Center dining hall was filled to capacity with representatives of 5 local organizations that were honored for their praiseworthy charitable works. Among the many guests gathered at the Center were area college students from the University of Scranton, Marywood College, and Penn State University. They had the opportunity to hear the inspiring words of the principle speaker, Frances Humphrey Howard. She affirmed the noble purposes for which the United

Nations Organization was founded in New York by the late Eleanor Roosevelt whose 100 anniversary was also observed.

Since its foundation in New York City in 1945, membership in the United Nations, which began with 51 members, has more than tripled to the present total of 157 nations. Also, through the years, its foreign ministers and diplomats have deviated far from the original goal which had been to make the United Nations an instrument for world peace and security.

Thirty-nine years since its founding, 140 wars around the globe have claimed close to ten million lives, and, according to the United Nations' Secretary, General Javier Perez de Cuellar, the U.N. has strayed far from its Charter in recent years. In so doing, the American government has become the object of political harassment and is financially burdened, but what really matters is the destruction of the very values, — freedom, democracy, and human dignity, — upon which the U.N. was founded.

Because truth, freedom, and fairness take a terrible beating, many Americans show no interest in the United Nations in New York. The standard of lawlessness as a result of weakness and irresponsibility on the part of the Western nations, must be reversed in order to defend the original goals of the Charter. Believers in freedom and peace must unite to uphold these goals. An organization that was

meant to be a beacon of hope and security will rise from its present trend — as an enemy of peace and a promoter of conflict — to its true goals and purposes.

Good relations are based on mutual respect. Members must abide by the rule that the U.N. was created to solve

(Continued on Page 11)

Happy Birthday, Shawn M. Reichart. Born January 10, 1984, son of Mr. and Mrs. William Reichart. Enrolled in the Lithuanian Catholic Alliance on February 1, 1984 as third generation member. His mother, Pamela Reichert, his maternal grandparents, Elaine and Robert Eckert, and maternal aunts, Paula, Patty Ann and Maria Eckert, are all members of the Alliance. Mrs. Eckert is Cashier and Accounts Receivable bookkeeper at Home Office of the Alliance.

PAPAL VISIT AND LITHUANIAN RESISTANCE

... A papal visit now would come in an unfavorable context for the Kremlin. The Baltic states are going through a period of political effervescence. The Kremlin has attacked Estonian nationalism and carried out a purge in Latvia. Meanwhile, the Soviet leadership is already preparing its propaganda for 1988, when it will have to face the 1,000th anniversary of Russia's Christianization. The Kremlin must feel that the danger from religion is very real and that a visit by the pope on Soviet soil could only aggravate it.

The pope says he hopes to visit Lithuania one day all the same. Meanwhile he has administered an excellent lesson in politics. He knew that he would not be able to visit the Soviet Union now, but also that the mere prospect of such a trip would stimulate the movement that rejects Sovietization in Lithuania and elsewhere...

WINS BEAUTIFUL BABY CONTEST

Edward Frank Skechus has won first place in the Beautiful Baby Contest sponsored by the Picture Barn, Exeter. "Teddy" is the son of Edward and Rita Skechus of Foster Street, Duryea. He will celebrate his second birthday anniversary in February.

Mr. Skechus is a faculty member at the Pittston area Senior High School. Mrs. Skechus is a correspondent for the Citizens' Voice.

Grandparents of "Teddy" are Frank and Ursula Skechus, Pittston, and Frank and Anne Gerosky, Wyoming.

Edward Skechus

Sister Virginia Marie Vytell, CJC, proudly displays the citation received from the United Nations Association in Greater Scranton, in the name of the Knights of Lithuania for outstanding services in the area of Human Rights. Standing with her are Sister Mildred Brice, CJC, of St. Mry's Villa, and Marie Laske, President of the Knights of Lithuania, Council 74.

THE UNITED NATIONS ASSOCIATION OF GREATER SCRANTON

(Continued From Page 10) -

problems, not cause them; to promote peace, not deepen conflict; to encourage development, not form obstacles to it; to nurture freedom, not serve bondage.

Aware of this redeeming fact, the United Nations Association of Greater Scranton, clearly states these truths in their declaration, quote: We, the people of Greater Scranton,

Believing in the purposes and principles set forth in the Charter of the United Nations and in the Universal Declaration of Human Rights,

Wishing to better inform ourselves and others on the activities of the Family of United Nations and the United States role therein,

Recognizing that effective use and improvement of international organizations are essential elements in the achievement of lasting peace based on Justice and Freedom.

And realizing that public support for world order and international organizations are essen-

tial elements in the achievement of lasting peace based programs,

Have resolved to combine our efforts to accomplish these aims.

Accordingly, we, individuals and representatives of our respective organizations, assembled in the city of Scranton, Pennsylvania, do hereby establish an organization to be known as

THE UNITED NATIONS ASSOCIATION OF GREATER SCRANTON.

All individuals and organizations interested in joining this non-partisan, tax-exempt educational organization, should contact the executive office of the U.N.A. at 723 Wheeler Ave. Scranton, Pa. 18510.

It is the wish of Sister Virginia Marie Vytell, CJC, recipient of the award for the Knights of Lithuania, that increased public knowledge of global issues, and the promotion of human rights and freedoms for all nations, will eventually lead people of the world to harmony and peace.

OFFICERS INSTALLED BY LITHUANIAN CLUB

Lithuanian Women's Club met recently at the Grogg Shoppe for a luncheon meeting. President Ann Yeager presided and Vernac Trusko opened the meeting with prayer and pledge to the flag.

The following officers were installed by Nora Butkus: president, Anna Yeager; vice president, Frances Barnes; recording secretary, Stella Kumiega; treasurer, Ray Zelinsky; financial secretary, Ann Grimalia; chaplain, Vern Trusko; publicity, Milda Casper.

Donations were given to the St. Vincent de Paul Soup Kitchen and the American Cancer Society. Attendants were Julie Luzacska, Lottie Skimer, Kitty Szakalin, Helen Gates, Della Chepononis, Nora Butkus, Julie Halicki.

The next meeting will be held Jan. 29 at 1 at the Grogg Shoppe.

HEALTH HINTS ABOUT HAIR AND RAW CASHEW NUTS

Here's a "logical" progression that can cost you lots of money:

By analyzing samples of people's hair, scientists can determine which population groups are exposed to unusual amounts of arsenic, lead or mercury. True.

Indeed, recent tests of Napoleon's hair indicate that he may have been poisoned with arsenic instead of dying of natural causes. Also true.

Cystic fibrosis has been associated with high sodium and chloride concentrations in the hair. True.

So isn't it logical that facilities should become available to analyze your hair to show your body's mineral and vitamin content?

Then, if your hair shows a deficiency, you can buy a vitamin or mineral supplement to correct it? Or, if the hair shows too much of a metal, you can buy pills to get rid of the substance? It sounds very logical, doesn't it?

But this kind of hair analy-

sis is only good for one thing: Making money off the unaware, the hopeful and the unsophisticated.

One such scam advertises, "Let your hair take care of your health..."

("Let us take care of your money!" would have been more to the point.)

"If you're like most people," the promotion said, "You're just guessing at the vitamin and mineral supplements you need (but) with just a sample of hair, (we) can identify the specific excesses and/or deficiencies of vitamins and minerals within your system..."

"Two tablespoons of hair, recent growth from the nape of your neck, is all we need... Simply place it in an envelope and pass it on to your distributor..."

"Within days of your analysis, you'll receive a full computerized report."

People who fall for such claims may be charged up to \$90 for the hair analysis, but that's just the beginning. You ain't seen nothin' yet. The big money is extracted through

(Continued on Page 12)

WYOMING KLONIO ŽINIOS

"CHRISTMAS . . . AN ETHNIC EXPERIENCE"

Harrisburg, PA. — The Governor's Heritage Affairs Commission and the State Museum of Pennsylvania co-sponsored the fifth annual "Christmas . . . An Ethnic Experience" program at the Wm. Penn Memorial Museum. Pictured are: (from left) Annie Morgalis, Lithuanian-Am. Commissioner; Charles Bojanic, Chairman of GHAC; Ann Sikora; and Richard Jankowski, Ex. Dir. of GHAC. The women are wearing their native Lithuanian garb.

(HARRISBURG) — The Commonwealth's cultural holiday festivity, "Christmas . . . An

ADDRESSES REQUESTED

We are still trying to locate the following members whose dividend checks were not delivered due to lack of current mailing address:

Lodge 15 — Gonia, Silvija (Stankus)

Lodge 16 — Kizelevičiūtė, Angela

Lodge 26 — Bikulčienė, Ona

Lodge 89 — Baltauskas, Marija

Lodge 89 — Baltauskas, Stanley

Lodge 94 — Mažeika, Adelė (Masiulis)

Lodge 129 — Eklund, Josephine (Rukaitė)

Lodge 142 — Janusis, Paul Peter

Lodge 179 — Boglienė, Amelia

Lodge 183 — Dagilis, Motiejus

Lodge 222 — Balton, Albert

Anyone knowing the whereabouts of these persons, please send us their current addresses, or have them get in touch with the Home Office.

Ethnic Experience," opened Dec. 9 at the State Museum of Pennsylvania in Harrisburg to record numbers who came to view the traditional holiday customs of 24 countries from around the world.

The Polish Choraliers, a 40-member group representing a variety of churches in Schuylkill County, sang traditional Polish Christmas carols as the crowd assembled for the opening ceremony.

Gov. Dick Thornburgh, the distinguished speaker, was delighted with the turnout and the ethnic decorations. "This magnificent gallery of trees," he said, "representing 24 of our Commonwealth's ethnic communities is a fine blend of old world custom and contemporary practice."

"It is, in fact, a colorful holiday forest, symbolically transplanted from other forests of millions of trees throughout the world and decorated with hand-crafted items reflecting our individual ethnic traditions. This forest symbolized humanity's eternal hope to be joined together in peace and understanding."

The governor reminded all people of their duty to care for and comfort those less fortunate

not only in December but throughout the year.

Other speakers included Dr. Larry E. Tise, executive director of the Pennsylvania Historical and Museum Commission; Carl R. Nold, director of the State Museum of Pennsylvania; and Charles Bojanic, chairman of the Governor's Heritage Affairs Advisory Commission.

In his opening remarks, Dr. Tise said that Pennsylvania's founder William Penn would take great pride in the ornaments, costumes and performers assembled for the celebration. For Tise it was like "history coming alive . . . observances and traditions passed from one generation to another; from one homeland to another; from parent to child to grandchild."

Executive Director of the Governor's Heritage Affairs Advisory Commission (GHAAC) Richard J. Jankowski said that the festivity has grown each year since it began in 1980. "This year over 2,000 people, a record, came to participate in the opening ceremonies of "Christmas . . . An Ethnic Experience." "We hope the crowd continues to grow and to appreciate Pennsylvania's diverse ethnic background," he said.

"Christmas . . . An Ethnic Experience" closed Saturday, Jan. 12 and was jointly sponsored by GHAAC and the State Museum of Pennsylvania.

GHAAC Commissioner Mrs. Annie Morgalis coordinated the Lithuanian-American community tree trimming with help from the Knights of Lithuania and Anthracite Council 144.

DR. KRISCHUNIS NAMED FELLOW

LUZERNE — Dr. Susan M. Krischunis was named a fellow of the American Academy of Family Physicians recently.

She has completed the requirements of accredited continuing medical study.

She and her husband, Geoffrey Brosky, reside in Louisville.

She is the daughter of Dr. and Mrs. Joseph P. Krischunis, Luzerne.

HEALTH HINTS

(Continued From Page 11)

followup treatments that the analysis says you need.

A Texas man, who told his story on condition that his real name not be used, said that after he had an analysis done, he was informed that it showed him low in iron and potassium. While that may not seem like a big deal, this man we'll call "Tex" was sold a regiment of six different supplement pills, each taken once or twice daily. The cost was \$318 for a four-week supply!

"Tex" was into his second batch, also costing \$318, when he saw a short report in a national magazine about hair analysis fraud.

"Since reading that article," Tex said, "I've never gone back to that doctor," a man who claimed to be a chiropractor.

But "Tex" said he was told that one hair analyst service has 200 practitioners across the country who use his services.

Like a lot of health frauds, hair analysis makes a kind of superficial sense. Indeed, it has had been the subject of serious research. But these legitimate researchers will tell you that while hair may provide clues to environmental exposures of groups of people, or even to Napoleon's death, there's nothing of value it can tell an individual about the vitamins and minerals he may or may not need.

Indeed, even if hair analysis were far more advanced than it is, it probably would be defeated by all the chemicals — permanents, dyes, sprays, lotions, straighteners, sets, dandruff medications and shampoos — we put on our hair. So don't be fooled.

Save your hair. And save your money.

FDA ALERT — Some retail outlets are selling raw cashew nuts, and purchasers must be sure they don't open them or consume them without cooking. There's a toxic liquid in the raw product between the inner and outer shell. It can cause reactions like poison ivy on the skin — and severe inflammation of the stomach and intestines if swallowed raw.

FDA has received illness and injury complaints and warns consumers to open and consume only heat-treated cashews.

F.D.A.